1. Inleiding

Het PROSA Kenniscentrum kijkt terug op een jaar waarin de vraag naar kennis, scholing en samenwerking rond procedurele comfortzorg sterker groeide dan ooit. Met een groot aantal cursussen, intensieve samenwerking met onze Vlaamse collega's en de verdere verbreding van ons onderwijsaanbod verstevigden we onze rol als hét expertisecentrum voor het voorkomen van angst, pijn en dwang bij kinderen in de medische zorg.

2. Verantwoording jaarplan

Realisatie van het jaarplan 2025:

1. **Onderwijs**: op het gebied van onderwijs is ruim voldaan aan de in het jaarplan 2025 opgestelde activiteiten. Dit betreft het geven van onderwijs en ook de initiatieven die gepaard gaan met de ontwikkeling van het onderwijs. Deze staan hieronder verder toegelicht.
2. **Webinars**: een onderdeel vanuit het jaarplan wat opvolging na de onderwijsactiviteiten betreft en raakvlak geeft met het lerend netwerk is het organiseren van Webinars. Dit is in 2025 niet opgevolgd en zal in 2026 opnieuw een belangrijk punt in het jaarplan worden.
3. **Kennisbank**: het opzetten van een kennisbank is nog niet verder vormgegeven, wel op informele basis met het delen van artikelen, gebruiken van het lerend netwerk en het connecteren van o.a Webinars van partners aan PROSA, echter het opzetten van een gedegen kennisbank zal via een subsidieaanvraag in 2026 worden opgevolgd.
4. **Website**: er zijn ontwikkelingen doorgevoerd in de website echter is dit een continu proces.
5. **Onderzoek**: de doorvertaling van de aan de leerstoel onderzochte onderwerpen moet nog doorgang vinden naar het kenniscentrum, voor een deel is dit al wel gerealiseerd d.m.v. het delen van publicaties. Een van de initiatieven is de betrokkenheid bij de landelijke werkgroep "zorgzaam vaccineren" waarbij onderzocht wordt of en hoe de vertaling van de Card Methodiek naar de Nederlandse setting zou kunnen worden vormgegeven.
6. **Organisatie en bestuur:** in 2025 zijn er meerdere initieven ontplooid om toe te werken naar een meer structurele financiering en groei van het PROSA-kenniscentrum. Dit is nog niet voltooid en zal worden opgevolgd in 2026.

3. Bestuur, directie & organisatie

Samenstelling van bestuur en (dagelijks) management

Het bestuur heeft 50% vergadering face to face met de operationele directie en 50% betreft dit digitale vergaderingen. Het aantal vergaderingen in 2025 was viermaal als voltallig bestuurs en directie.

Het bestuur bestaat uit:

- Olof Suttorp (voorzitter),
- Elise van de Putte (Vicevoorzitter),
- Sophie Verbeek (algemeen bestuurslid),
- Manon Vos (algemeen bestuurslid),
- Margo de Kock (algemeen bestuurslid),
- Wynand Crommelin (Penningmeester)

De directie bestaat uit:

- Gijs de Vente (algemeen Directeur),
- Linda Schuiten (Directeur Lerend Netwerk),
- Piet Leroy (directeur Onderwijs en Wetenschap)

4. Kwaliteit en professionalisering

- Accreditatie van onderwijs (bijv. ABAN, V&VN, andere beroepsverenigingen)
  Het onderwijs dat door PROSA wordt georganiseerd is geaccrediteerd via PE-online door diverse beroepsverenigingen maar ten minste door: V&VN, ABAN, of de sociale geneeskunde en de V&VN verpleegkundig specialisten.
- Evaluatie-uitkomsten van cursussen en scholing
  Bij alle onderwijsactiviteiten wordt aan deelnemers verzocht om feedback te geven over het onderwijs, de vorm en toepasbaarheid in de praktijk. Over de gehele breedte wordt het PROSA-onderwijs zeer positief geëvalueerd.
- Scholings- en ontwikkelactiviteiten voor faculty en team
  Zoals hieronder onder punt 8,9 wordt beschreven is er beleid m.b.t. aanstelling, inwerken en evalueren van faculty, ook wordt hieraan aandacht gegeven gedurende de faculty dagen welke ieder jaar worden georganiseerd.

5. Onderwijsactiviteiten in 2025

PROSA Basiscursus (3-daagse)

In 2025 organiseerde het PROSA Kenniscentrum acht edities van de geaccrediteerde 3-daagse PROSA Basiscursus, een recordaantal. Daarvan vonden twee edities plaats in België, in nauwe samenwerking met de Vlaamse PROSA-faculty. Ca. 450 professionals uit een brede diversiteit van disciplines en achtergrond namen deel.

Maatwerkscholing aan GGD 's

In 2025 werden meer dan 250 medewerkers van de GGD geschoold in een 4-uurs module rond procedurele comfortzorg, met nadruk op praktische vaardigheden rondom vaccinaties in non farmacologische technieken, maken van contact, triage, focustaal en farmacologische technieken.

Maatwerkscholing diagnostisch centra

In het najaar van 2025 hebben docenten van het PROSA-kenniscentrum ruim 100 medewerkers van een diagnostisch laboratorium (STAR-SHL) getraind in procedureel comfort rondom een bloedafname, deze deelnemers doorliepen een e-learning, workshop en een korte toets.

Onderwijs Medisch Lachgas

Het PROSA Kenniscentrum gaf acht cursussen in het veilig gebruiken van medisch lachgas, waarvan 50% in company, gericht op lichte sedatie, aanvullende pijnstilling, integratie van non-farmacologische strategieën en teamafstemming.

Ontwikkeling eendaagse scholing.

Dankzij een subsidie van het Christine Bader Stichting Irene Kinderziekenhuis is er door de PROSA-faculty gewerkt aan de ontwikkeling van een eendaagse scholing voor een brede

doelgroep. We zijn zeer verheugd dat we met deze ondersteuning deze scholing en de bijbehorende video tutorials hebben kunnen ontwikkelen en dit hebben kunnen inbouwen in de PROSA-leeromgeving.

Hieronder staan de organisaties waar het onderwijs in de vorm van deze eendaagse heeft plaatsgevonden.

- **SEH-scholing Erasmus MC**
  Aan het Erasmus MC werden zes intensieve eendaagse trainingen verzorgd voor de SEH-medewerkers, gericht op acute comfortzorg, communicatie met (angstige) kinderen en pijnreductie.

- **NSPOH-cursussen**
  Via de NSPOH werden twee eendaagse scholingen gegeven aan jeugdartsen, verpleegkundig specialisten en pedagogen.

- **Huisartsenpost Gelderse Vallei**
  Aan een groep huisartsen en verpleegkundig specialisten, heeft het kenniscentrum een eendaagse cursus gegeven. Ook binnen de huisartsenzorg is veel behoefte aan een manier van werken waarbij het realiseren van procedureel comfort een belangrijke voorwaarde is in de interactie met kinderen.

Bijdragen aan congressen & symposia

PROSA was actief aanwezig op diverse congressen, regionale bijscholingen, en workshops rondom comfortzorg, sedatie en communicatie.

- Januari 13-15, 2025 (Schladming, Winterklas NVK): workshops en lezingen over procedureel comfort bij kinderen
- Januari 21, 2025 (Maastricht, NICU Fellowdag): procedureel comfort en sedatie op de NICU
- Januari 31, 2025 (Nieuwegein; NVA sedatiedag): Van procedurele sedatie naar procedureel comfort – de nieuwe landelijke richtlijn uitgelegd.
- April 4-7, 2025 (Paramaribo, Suriname; Kinderartsendagen): workshops en lezingen over procedureel comfort en procedurele sedatie bij kinderen
- April 24, 2025 (Genk, Modulaire Pijnopleiding): Procedurele pijn en angst op de kinderleeftijd
- Juni 27, 2025 (NVA-zomercongres kinderanesthesiologie): PSA bij kinderen – wat zegt de nieuwe richtlijn?
- September 2025 Voordracht van M. Leeuwerik bij het European Burns Associaction congres over "diepe sedatie en comfortzorg bij kinderen met Brandwonden"
- 11 oktober Nee-eten, Het Jonge kind met een eetstoornis.
- October 21-25 (Belgrado; jENS conference): Is it possible to avoid procedural pain in the NICU?
- November 7, 2025 (Brugge; PROSA-symposium): Van trauma naar vertrouwen – de weg naar zorgzaam zorgen.
- November 15, 2025 (WSPOS webinar): trauma-free medical care for children – from fear to trust.

6. Richtlijnontwikkeling en kennisdeling

In 2025 werkte PROSA verder aan implementatie van de vernieuwde richtlijnen rond sedatie, analgesie en niet-farmacologische interventies. Ook werden praktische protocollen en onderwijstools verder verdiept. Waaronder een protocol en tutorial over het gebruik van LET-gel in de praktijk. Het PROSA-kenniscentrum is ook betrokken bij een landelijke werkgroep in samenwerking met het RIVM en diverse stakeholders bij de ontwikkeling van een landelijke richtlijn gericht op zorgzaam vaccineren. Het PROSA-kenniscentrum deelde in 2025 tevens een statement over een verantwoord gebruik van medisch lachgas, waarin veiligheid voor medewerker en milieu ook in een gebalanceerd perspectief werden geformuleerd.

7. Bekostigingstraject bij de Nederlandse Zorgautoriteit en Zorgverzekeraars Nederland.

In 2025 droeg het PROSA Kenniscentrum actief bij aan het creëren van een passende financieringsstructuur voor procedurele comfortzorg. Samen met het WKZ (indiener van het wijzigingsverzoek) en de NVK zetten wij ons in voor een DBC-registratie die PROSA-zorg zichtbaar en declareerbaar maakt. Hoewel dit nog niet tot een positieve beslissing van de NZa heeft geleid, blijven wij ons inzetten om dit onderwerp onder de aandacht te brengen.

8. Organisatie & samenwerking

Het PROSA Kenniscentrum groeide verder door intensieve samenwerking met de Vlaamse PROSA- groep. Gezamenlijke opvolging, gedeelde projecten en een inhoudelijk geharmoniseerd curriculum vormen een sterk fundament voor duurzame groei.

9. Groei van de PROSA-faculty en samenwerking met Vlaanderen

Tijdens gezamenlijke facultydagen werkten Vlaamse en Nederlandse docenten aan de doorontwikkeling van de 3-daagse cursus. De samenwerking leidde tot diverse inhoudelijke ontwikkelpunten in de cursus waaronder meer integratie van scenario onderwijs in de cursussen. Ook hebben we als PROSA- kenniscentrum meerdere nieuwe facultyleden kunnen binden aan de stichting om te ondersteunen in het onderwijs.

Publicaties:

- Comfortzorg tijdens medische handelingen bij kinderen: van angst naar vertrouwen. Leroy PL, Dickens R, Zirar-Vroegindeweij A, Mendels E. Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde 2025 – accepted.
- A struggle for all – a qualitative study on challenges related to nasgastric tube insertion in children. A struggle for all – a qualitative study on challenges related to nasgastric tube insertion in children. Vrancken J, Achten I, Leroy PL. Nursing Children & Young People 2025 (in press).
- Who is competent to provide procedural sedation? Leroy PL and Krauss BS. Ann Emerg Med 2025 Mar 10 – online ahead of print (PMID: 40072385)
- Procedural sedation competencies: a review and multidisciplinary international consensus statement on knowledge, skills and credentialing. Leroy PL, Krauss BS, Costa LR, Barbi E, Irwin MG, Carlson DW, Absalom A, Andolfatto G, Roback MG, Bal FE, Mason KP, Roelofse J, Costa PS, Green SM. Br J Anaesth 2025; 134(3):817-829.
- Establishing trust with children. Krauss BA, Leroy PL, Krauss BS. Eur J Pediatr 2024; 183:4185-4193.
- Parental Presence in the operating room during emergency laprotomy https://associationofanaesthetists-publications.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/anae.16534

10. Vooruitblik 2026

- In 2026 ten minste 7 PROSA-basiscursussen organiseren
- Bijdrage leveren aan het 2-jaarlijks PROSA-congres.
- Verdere groei van maatwerkscholing voor GGD ‘s en jeugdgezondheidszorg.
- Doorontwikkeling van het curriculum door blended learning en didactische tools in samenwerking met PROSA-Vlaanderen.
- Subsidie aanvragen om webinars en een kennisbank op te zetten
- Internationale samenwerking en positionering van PROSA-zorg als standaard.